

Oglas, pripisana itd. Ilikaži i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglas itd. šalju se naputnicom ili polotnicom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničaru u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napisalo „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 847-849. Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom ravnati malo stvari, u nosloga svu pokviri.“ Narodna poslovica.

Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crociera br. 1, II. kl.).

Izlazi svakog četvrtka • podno. Neiskani dopisi se ne vraćaju nepodpisani ne tiskaju a nefrankirani ne primaju. Predplata se poštčinom stoji 10 K u obće, 5 K za seljake } na godinu ili K 10—, odn. K 2-50 na pol godine. Izvan carovine više poštarina. Plata i utroška se u Full. Pojedini broj stoji 10 h., zan-stali 20 h., koji u Puli, toli izvan lista. Uredništvo i uprava nalazi se u „Tiskari Englija i dr. rije J. Krmpotić i dr.“ (Via Giulia br. 1), kamoneka se nasloviuju sva pisma i predplate.

Objava stranke. Centralni izborni odbor.

Odbornici političkog društva „Edinost“ u Trstu i polit. društva za Hrvate i Slovence u Istri, u Pazinu: Sastavši se na skupni dogovor u Trstu dne 17. febrara 1907. i utvrdivši jedinstvenost načela i potrebu zajedničkog rada u narodno-političkoj borbi u Trstu i Istri. Konstituirali su se u centralni izborni odbor za predstojeće izbore zastupnika u carevinsko vieće, te su izabrali svojim predsjednikom prof. M. Mandića u Trstu.

Gradivo pučkim novinama.

U tome sastoji sva mudrost i tajnost valjane poduke i odgoja. Hranit ćemo gladnu seljakovu dušu sa istinama T. J. znanjem osobito takovim, koje će ga duševno podignuti i poboljšati mu materijalni položaj. Ovo polje pruža nam mnogo gradiva. Amo spada škola i narodno gospodarstvo, poljodjelstvo, vinogradarstvo, voćarstvo itd. Vrlo obrazovno djeluje po-uka o odnosajima čovjeka prema čovjeku, naroda prema narodu. Da to bolje shvati naš čovjek, valjalo bi mu shvatljivo pripovijedati njegovu prošlost u dodiru s tuđim narodima. Tako bi točnije shvatilo svoju sadašnjost i sadanje prilike. Treba da mu se predotči njegovo prošlo stanje i razloge, zašto je takav i posljedice njegova stanja. Narodu valja predotčiti svu njegovu prošlost pak da se valjano pripravale sitnice, kako se kuha, peče, pere, čisti itd. Na mladjih ostaje svijet, pak mu u novinama nesmiije manjkati pouka, kako treba a kako ne treba odgajati naše sinove i kćerke.

Stenosti, neznanja i ubožtva, da uzmogne otrčati se pogubnih zametaka i koraćati stazom čestita života. Pokuzati mu valja prstom na njegove mane, na razloge, koje su ih porodile i na zle posljedice. Predotčiti se moraju puku liekovi njegovim duševnim i tjelesnim ranam i izvoru njegova života. U tu svrhu moramo ga navadjati riečju, knjigom, novinom i životom da ljudski živi i radi. Silit će se ga nadalje, da se skuplja u društva i zadruge, u svrhu da ga društvo oplemeni, pamet mu razvedri, srce oduševi i volju potakne na pošten rad, pa da bude potpun čovjek. Rabi on za to žive primjere čestita života u obitelji i društvu, ali mu ga mora slika ti njegova novina i knjiga.

Da narodnom sreću udovolji njegova novina, donasati mu mora takovo stivo, da plemenito osjeća te dobrotu, ljepotu i krjepost uzljubi. Tu bi bile na mjestu poučne kratke pripovjesti, životopisi dobrih ljudi, zgode, dogodjaji, pregaranja, žrtve, borbe velikih i plemenitih muževa.

Srce oživljavaju uzvišeni ideali i podiže plemenita dobrota. Istina, umjetnički izpripovijedana, hrana je srca. Pučka novina i toga valja da donosi. Narodu su tečna hrana pučke pripoviesti, basne, zagonetke, pitalice i dr.

Narodna duša gladuje, žedju, pobo-ljiva; njegov list valja da ju puti, kako da dodje do boljeg duševnog i materijalnog stanja i podučaje, kako da očuva dragocieno svoje zdravlje. Pučka novina donasati mora s toga zdravoslovne naputke, te opise i djelovanje tjelesnih organa. Vrlo važan čimbenik u narodu su ženske, pak bi njegov list donasati morao stvarce, osobito mile ženskomu svijetu. Nas sve hrani kuhinja, pak bi pučkim potrebama odgovarale sitnice, kako se kuha, peče, pere, čisti itd. Na mladjih ostaje svijet, pak mu u novinama nesmiije manjkati pouka, kako treba a kako ne treba odgajati naše sinove i kćerke.

Povjestnim i zemljopisnim slikama, putopisima, životopisima velikih rodoljuba nastojat bi imala pučka novina da čitatelji uzljube dom i rod. Sve do sad rečeno uzgojno bi djelovalo na narodnu volju i jačalo ju. U narodu nastaje mrtvilo, jer je u njemu premalo moralne snage i energije. Oplemenjujuć narodno srce ljepotom, um i razum znanjem, oslo-badjujuć mu tielo zlih navika i strasti, podići ćemo ga moralno i materijalno. Pučka novina imala bi donasati primjere krepostna života, primjere triznosti, umje-renosti, muževnosti, značajnosti, domo-ljublja i pregaranja za obće dobro.

Pučka novina imala bi svaki oveći domaći i svjetski dogodjaj tako izpripoviediti, da čitatelj znađe za njegove uzroke i učinke; ona će mu podati o dogodjaju sve podatke, da ga sa istinito shvati, pa da ga odobri ili odbaci. Iz nje bi moralo izostati osobno trvenje, nizke strasti i oer-njivanja. Dopisi ne bi smjeli vrčiti osvet-nim riečima; prosti i neugladjeni izrazi ne čine nikomu časti. Sve što se zahtjeva od uglađena čovjeka, time treba da se odlikuje pučki list. U njemu valja da nadje bistri naš seljanin lieka za sve, sto mu muči dušu i kini tjelo. Ta on neprestance pita ko maleno diete: zašto? čemu? kako? itd. Njegova nek mu novina iskreno, razgo-vjetno i amno odgovara. Promatramo ga, gdje radi, veseli se, il tuguje, razgovore vodi, pazimo: o čemu najvoli govoriti, slušajmo pažorno njegove jadikovke, pak mu na temelju tih opazaka pišimo, tumačimo i savjete pružajmo. Govorimo mu uvijek u ljepoj formi, uljudnim riečima i umno. Nastojmo govoriti narodu njegovim na-činom izražaja, a ne na učenjačku: zbi-jeno i da jedna rieč ili rečenica znači ovo ili ono. Nemojmo krivo suditi, da naš čovjek seljačke ruke ne razumije mudrih govora o višim stvarima i pojmovima; razumije vrlo lahko, ali mu govorimo puč-kim tokom i načinom mišljenja. Nije druge,

ne go vratiti se narodu čvrstom voljom, upoznati ga temeljito i na temelju tih opazanja učiti ga, voditi i putiti.

Iz carevinskoga vieća.

(Konač.) Dne 26. jenara razpravljalo se je o raznih željeznčkih pitanjih. Mnogim željeznicam da se povisi državnu garanciju, mnoge se je zakonito i financeljno osjeguralo. Kod jedne tih osnovna, kojom se i za 2-ljeznicu Trst-Poreč povisuje državna ga-rancija za tri milijuna kruna, govorio je i zast. Spinčić. Podsjetio je željezničku upravu na obećanje, da će iz stanice u Ljvadah učiniti redovitu postaju. Spome-nuo je, kako se izliče potrehu željezničke pruge izmed Poreča i Pazina, pruge izmed Lupoglave ili Cerovlja i Plomina, i pruge izmed Lupoglave kroz Učku i Matulja; a obrazložio potrehu pruge izmed Herpelje-Kozina i Šapjana ili Jurdana. Pri tom se je pozvao na resoluciju postavljenu po-novno već 1901.

Zast. Schönauer postavio je prešan predlog za ukinuće pomatoga §. 14. drž. zakona. Za prešnost govorio je samo on. Kod glasanja propala je.

Zast. dr. Pattay predložio je u ime justičnoga odbora da se razpravi osnova glede automobila, kojom se uređuje vožnju s automobilom i ustanovljuje stroge kazne za one, koji nanesu njime štetu. Bila je prihvaćena i prešnost razprave i osnova. Sjednica toga dana, 26. jenara, trajala je od 11 pr. p. do 10 u večer, kad je već malo zastupnika bilo u kući.

Gospodska kuća je u svojih sjednicah razpravila razne osnove prihvaćene od zastupničke kuće. Već u ponedjeljak dne 28. jenara prihvatila je zakonsku osnovu kojom se mjenja ustanova o zastupanju

oteti ne može nitko na svijetu, a to su naše misli. Zato nam je Dobrila dao zlatnu knjizicu punu misli, jer je znao, da nam toga nitko uzeti ne može i ne će. Dakle, bude li naših misli, bit će i nas. Kad se naše misli probude, onda će nas čuti svijet, onda će se neprijatelji naši pokunjeno po-uvći natrag sramoći se, što su nam toliku krivicu činili. Ta lijepla knjizica je dakle naš učitelj, naš prijatelj i naš branitelj.

Znao je i da je sve to malo, pa je živo nastojao, da se osnuje list, koji bi narod poučavno u svemu i svacemu; i to mu podje za rukom, rodoljublje se složiše: zasnovane „Našu Slogu“. Što nam je Sloga bila, koliko smo iz nje naučili, to se ne može opisati. Ona je mnogo radio za „Društvo sv. Jerolima“ u Zagrebu, a stotine i stotine knjizica toga društva raz-alao je medju naš narod, da mu budu zabavn i pouka, da mu pričaju o prošlosti, da ga tješe, da mu bude nada u bolju budućnost. Eto, tako je taj dobri biskup radio za svoj narod.

(Konač sledi.)

PODLISTAK.

Pučko predavanje u Pazinu.

Kulturno značenje biskupa dr. J. Dobrila. Govorio prof. Fran Novljan. (Nastavak.)

Ali i narodnih je svećenika ponesta-jalo, došli su tuđinci, koji nijesu imali ljubavi do svoga stada, koji su nas milli hrvatski jezik ljerali iz crkve. I te je utje-he bilo sve manje i manje, narod je stradao od avake nevolje, stupio bez božjega nauka, bez škole, bez ljubavi. Bilo im strašno, činilo se, da će posve propasti. Svuda bijaše tama, svuda nesreća, svuda je našem dragom hrvatskom narodu u Istri prietila propast i smrt.

U to najstrašnije doba izlazi iz malo seoske kućice u Ježenju velik muž, ne po statusu, nego po duhu i srcu, izlazi slavni Juraj Dobrila. Kao anđeo s plamenim mačem dolazi on pred narod svoj i kliče: „Narode moj milli, diži se, dosta si spa-vaš, diži se, zora napokon i Tobi sviće“. Kao apostol dolazi med narod svoj, pou-čava ga, sokoli ga, da se digne za svoja

prava, pomaže mu, liječi mu teške rane, krave su mu kroz vijekove zadali ovakvi neprijatelji.

Neprocejenjive su zastuge njegove za naš narod. Ovdje ću označiti samo nekoje. Radio se u siromašnoj seljačkoj ku-ćici, a kad postado veliki gospodin, kad postade biskup, nije se uzoholio, nije se sramio svoga roda i jezika. Uvijek je mi-slio, kako bi svoj dragi hrvatski narod u Istri usredio, kako bi učinio, da ovomu tužnomu našem kmetu bude bolje. To je mislio, za to je radio sve do svoje smrti.

On je vrlo dobro znao, da našemu narodu ne će biti bolje, dokle ne bude imao više znanja, jer u znanju je bogat-stvo i moć, a neznanicu svjaka rdja bije. S toga je svaku zgodu upotrebio, da širi znanje medju narod. Brzo je uvidio, da mu je sav trud uzalud, jer neznanje bijaše preveć veliko, a on nije mogao svaka-mo doći. S toga je počeo potpomagati mladiće, koji su išli u škole, da jednom postanu narodni svećenici, dobri učitelji narodu svomu. Mnogo je tisuće svoga novca potrošio, ali i to je bilo premalo, pak se zahvalio na biskupiji uz molbu,

da se svi dohodci biskupije potroše za uzdržavanje mladića Hrvata, koji bi htjeli postati svećenici. Tolika je njegova ljubav bila prema svomu narodu, da je bio pri-pravan odreći se velike časti, a i dosta ljepše plaće. Za njega vrijede riječi velikoga našega pjesnika Mažuranića: „Dobar pa-stijer, jer što kaže inom i sam svojijem potvrđuje činom“.

Te velike i plemenite želje mu nijesu uslišali, pa mu nije preostajalo, nego da na svom mjestu ostane, da od svojih usta odikda i daje za odgoj mladeži.

Sve to mu bijaše premalo, htio je i na drugi način djelovati na prosvjetu na-roda. S toga pišuše svoje krasne poslanice. Izdade svoj krasni molitvenik: Oče budi volja Tvoja“. Koji se od nas nije iz te krasne knjizice Svevišnjemu molio u raz-nim zgodama, kojemu nije srce zadržalo, kad je svećenik a pred božjega oltara iz nje zapjevao. Komu se nijesu duboko u dušu usjekle one krasne pouke, što ih dobri otae, naš dragi Dobrila daje svojoj djeci, svomu hrvatskomu narodu u Istri.

Sve nam mogu neprijatelji oteti: čast, bogatstvo, sreću i život, ali jedno nam

carevine. Tim bijaše prihvaćena i zadnja osnova tiućea se promjena izborne reforme.

Kako sam već pisao dne 15. jenara, zastupnik Spincić je toga dana postavio interpelaciju za telefonski spoj Opatiji i drugim mjestima istočne Istru sa Trstom i nutaršosću monarhije. Nadlje je isti zastupnik postavio dne 22. jenara na ministra trgovine upit radi *izgradnja mlača u Gracu na ušću Raše* u prilog onih u Vlakovu; a dne 24. jenara na ministra podjednolstva radi *vasilobne nadrušnih šuma Podgraškoga kotara i sjeka drva sadruga u Podgrađu.*

Politički pregled.

U Puli, dne 20. februara 1907.

Austro-Ugarska

Jučer je službeno oglašen raspis novih izbora za carevinsko vieće za dne 14. maja, a užih izbora za dne 28. maja. Samo za Galičiju i Dalmaciju bit će prema zakonu izbori raspisani na dva, eventualno i tri dana.

U političkim krugovima u Beču pronela se je viest, da je austrijska vlada upravlila kabinetu notu, u kojoj od ugarske vlade traži objasnjenje glede naumljene parlamentarnoga rješenja autonomnoga ugarskoga carinskoga larisa. Kako mađarske novine javljaju, austrijski ministar predsjednik barun Beck nije upravo note, nego brzozjavni upit glede ove stvari. Da li je na taj upit uzsledio odgovor, još se neznna.

Službeni list bečke vlade donio je dne 19. o. m. carski patent, kojim su suzvani zemaljski sabori za Gornju Austriju, Štajersku i Trst za 25. o. m.

U hrvatskom saboru je na dnevnom redu razprava o proračunu za god. 1907.

Ban Pejačević stigao je 18. o. m. u Budimpeštu, gdje je viećao dulje vremena s hrvatskim ministrom Josipovičem i s skupom Drohobeckijem. Odatle polazi ban u Beč, da izhodi tamo predsjedanju za osnovu zakona o izbornoj reformi.

Crna Gora.

Dne 19. o. m. odputovala je kneginja Milena u pratnji kneževica Danila i kneginjica u Rim, da se tamo oporavi od dugotrajne bolesti ili da se eventualno podvrgne operaciji ako ne bi bilo izgleda na podpuno ozdravljenja.

Srbija.

Nakon sjednice skupštine od dne 17. o. m. došlo je do sukoba izmedju častnika i više poslanika. Sukob je nastao ovako: Novinar i poslanik Marinković napisao je bio u „Pravdi“ članak o „kollektiv“ u kovanaku. Radi toga članka pozvala su ga dva častnika na dvoboj, ali Marinković je izazov odbio, a danas je držao u skupštini govor proti častnicima. Nakon sjednice doč. kalu sa ga tri častnika, te ga jedan udarila korbačem po licu. Kad su drugi poslanici priskočili svom drugu u pomoć, povukose sva tri častnika sablje i udariše na njih. Poslanik Georgijević je teško ranjen.

Taj postupak častnika proti narodnim zastupnikom odsudjuje se skoro ohenito u Biogradu. List „Mali žurnal“ brani častnike te kaže, da je liepo, što su oni u uvriedi dvora nazivali svoju vlastitu uvredu. Pojedine stranke viećale su u skupštini prigodom razprave o tom događaju.

Rusija.

Iz službenog se izvora javlja, da je do 15. o. m. izabrano 5178 birača drugog razreda, od kojih su 1882 monarhisti, 881 umjerenih, 2429 ljevičara, 481 nacionalist, 384 divljaka i 241 birač, za koje se neznna, ko'oj strani pripadaju. — Organi ustavno-demokratske stranke „Strana“ i „Riet“ konstatuju sa zadovoljstvom: da su „kadeti“ pri izborima izvoslili znatnu pobjedu, te da se već u krilu te stranke razmišlja o predsjedništvu drž. dume. — Petrogradska radnička kurija,

koja je izabrala samo socijalne demokrate kao birače, hoće da kandidira za drž. duma socijalistu Aleksinskog.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Koneerat za Družbu.

Podružnica družbe sv. Cirila i Metoda u Puli, priredjuje dne 9. marča tek. g. u dvorani „Narodnog Doma“ veliki koncerat u korist Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru. Potanji program koncerta objavit ćemo na vrijeme u našem listu, dok će odbor razaslati također posebne pozive za taj koncerat.

Upozorujemo već sada rodoljube na taj dohrotvorni koncerat, da ga posjete mnogobrojno, ili tko bude zapriečen, da svoj doprinos dostavi odboru podružnice. Za dobru i plemenitu stvar, nadjimo se svi dobri i plemeniti!

Pomognimo pogorele! Nadopunjujuć prinose za pogorele Josipa Ljubčića iz Vorih na Barbanštini, sakupilo se u Martani K 23, u Kernici K 7, u Vodnjanu K 26, u Svetvičentu K 23, u Sv. Matije u Ceru K 14.

Za pogorele sela Brest ispod Učke pripisao je na našu upravu g. Grgur Marinac iz Gorice K 2. — Živili sljedeći i Bog plati!

Narodni darovi. Za družbu prispješe na našu upravu sljedeći darovi: Na predlog G. Andrijo Bona, upravitelja župe u Puntiću Križu sabralo se na piru Marije Bon sa Jurom Mikičić K 10. Svoju je poslao vlc. pop Ivo Šinčić, župnik u Belom. Bog blagoslovi mladence a poživi darovatelje! G. Ivan Šamanić, postolar u Dobrinju sakupio u veselom društvu K 6. — Živili darovatelji!

Za družbu sv. Cir. i Met. sakupilo se u Kasteliru K 23:50 i to ovako: po 1 K darovaše: Marko Kocijančić, Klement Murljačić, Mate Ventin, Mate Valentić, Andrija Legović, Ivan Bejaković Bekar, Ivan Kovač, Maksimilijan Justinić, Josip Riosa, Ante Brnobić Obuić, Stjepan Kocijančić Tatar, Ivan Mendica, Mate Makovac; 50 h dao je Stjepan Ružić Ivanov. — Predao je Ante Kocijančić Žepov K 2:80, sabranih na predlog A. Grdina iz Zrenja u -vlaklu. — Na plesu sakupilo se K 3:10. — Pri prodaji noža u veselom društvu kod M. Kocijančića K 6:10. Novac je predan podružnici u Kasteliru. — Živili darovatelji!

Lošinjski kotar.

Iz Cresa. Dne 10. o. m. privredila je ovomjesta čitaonica, u slavu desetogodišnice biskupovanja dr. Antuna Mahničca, predstavu sa pjevanjem. Odbor, koji se je skrbio za priredjivanje zabave, bojao se je za uspjeh iste. Prvi je ovo naime put, što su creski Hrvati stupili na pozornicu. Zalosne su bile prilike u kojima je do znda živio creski kopač. Hrvatske riječi, osim u crkvi i međusobnom saobraćaju, nije bio naučan čuti. Škola i svi uredi su talijanski. Radi toga nije imao cresanin prilike, da nauči, osim svojevoljno. niti čitati hrvatski. Uza sve to odbor se je odvažio, da priredi zabavu. Uspjeh je zabave, preko svakog očekivanja, ispaoo krasno. Proslav, što ga je govorila g. djica Anica Buničić u velike dojmio se je svih. U njem je istekla bol, što su ju istarski Hrvati očutili prigodom smrti biskupa Dobriće, koji je bio pravi otac istarske sirotinje. Ona je iza njegove smrti morala mnogo trpjeti, ali našlo se je uvijek muzeva, koji su se poput Dobriće za nju zrtvovali. Izmedju drugih oktila je bila osobito grudi biskupa Mahničca ružom požrtvovnosti, koja je niknula na grobu biskupa Dobriće. Prvo desetleće njegova biskupovanja dokazuje, da je on u istinu, muž požrtvovnosti i dika istarskih Hrvata. Pjevač iz toga skladno zapjevaše „Ljubimo Te naša diko“. Ovu pjesmu kaošto

i druge: Lijepa naša“, „Crnogorac Crno-Širola-Hobić, star po prilici 45 godina, šumski radnik, domazet Patriarkove kuće broj 13 u Brnasovcu, oženjen pred kojih 20 godina za jedinicu Mariju, u dobi e-nda na selu“, preradjeno napram creskim prilikama, izazvalo je buru smijeha. Pop I. Mrakovčić opisao je život presvj. biskupa gdje je pred kojih 7 godina, u sporazumku na vjerskom, prosvjetnom i socijalnom polju. Osobito dojmilo se je publika, kad joj je spomenuli govornik rekao, da je biskup sam svojom rukom napisao članak u prvom broju „Pučkog Prijatelja“ u kojem je spomenuo one znamenite riječi sv. pisma: „Zao mi je ovog naroda jer nema što jesti“.

Predstavi je prisustvovalo, bez prećerivanja, oko 500 ljudi. Cijele obitelji morale su otići kući, jer nijesu mogle u dvorani dobiti mjesta. Ovo je najbolji znak, da je naša stvar u nekoliko zadnjih godina upravo orijaški pokrotila. Samo lirabro napred vi mladići i djevojke, koji ste najviše doprinijeli vašim skladnim pjevanjem i predstavom, da je sve ovako lijepo uspjelo, pa će hrvatska misao nakskoro slaviti u gradu Cresu sjajnu pobjedu.

Osobito su pažnju svatilo na sebe one večeri djevojke, koje su pjevale, za svojim flinom crven-kapama i hrvatskom trobojnicom na grudima. Nadamo se, da će tim znakovima, kod druge predstave, biti okićene ne samo one djevojke, koje budu predstavljale, već i druge, koje zabavi prisustvovala budu, i tim vanjskim načinom pokazati našim zaslepljenim protivnicima koliko nas u Cresu imade.

Voloski kotar:

Namjestnik u Kastvu. U subotu 16. tek. oko 2 sata po podne došlo je u Kastav u pratnji kotarskog upravitelja iz Voloskog i zastupnika Vjek. Spincića Njegova jasnost gospodin c. kr. namjestnik Konrad knez Hohenlohe-Schillingsfürst. Pred gradom dočekali su g. namjestnika obč. načelnik sa obč. odborom, njekejimi zastupnici i župani u ime občine sa činovništvom i mjestno svećenstvo, ravnateljstvo c. kr. učiteljstva, pripravnice, delavske škole, pučke muške i ženske škole sa učiteljskim osobljem i školskom mladeži, te građanima Kastva.

Na pozdrav obč. načelnika odvratio je g. namjestnik, hvalač na imenovanju počastnikom građanom, da će uzastojati u svakom i narodnom pitanju občine te časti zaslužnim izkazati se.

Pucanje mružnara pozdravilo je dolazak visokog gosta a isto tako pri odlasku, dočim bio grad okićen zastavama.

U ime škol. mladeži pozdravila namjestnika učenica Buzdon, obučena u bijelini sa narodnom vrpcom preko prsiju.

Rukovav se sa prisutnima podao se je g. namjestnik najprije u obč. ured, gdje mu je obč. načelnik prodao spomenicu raznih želja i potreba pučanstva kastavske občine glede učiteljstva i Delavske škole u Kastvu, pučke škole u Trnovici i pomoćne u sv. Križu; vodo i cestogradnja po občini, ustrojenja kot. suda u Kastvu, župnog i kapelanskih stanova u Kastvu, podpora za unapredjivanje gospodarstva i glede nerazložnog povišenja potražarine na meso u kastavskoj občini.

G. namjestnik obećao je uzastojati da se tim željam i potrebam zadovolji.

Posjelo je zalim crkvu sv. Jelenae, gdje ga je g. nadžupnik kao patrona liepo pozdravio i onda sve škole u Kastvu, gdje se je ispitivala školska mladež, zanimajuć se za napredak tih škola.

Iza treće pozdravljen otišao košijom na Rieku, praćen po obč. načelniku i nadžupniku do medje, gdje su i Zamočani pozdravili namjestnika zastavom i živiočlici. G. namjestnik obećao je do par mjeseci opet doći u Kastav, gdje mu se liep vidik osobito dopada.

Obiteljska tragedija na Halutaljšćini. U nedjelju 13. tek. dogodio se nečlaven čin u Kastavščini, da je muž umorio svoju ženu, pak usmrtio sebo. Anton

Sirola-Hobić, star po prilici 45 godina, šumski radnik, domazet Patriarkove kuće broj 13 u Brnasovcu, oženjen pred kojih 20 godina za jedinicu Mariju, u dobi e-nda na selu“, preradjeno napram creskim prilikama, izazvalo je buru smijeha. Pop I. Mrakovčić opisao je život presvj. biskupa gdje je pred kojih 7 godina, u sporazumku na vjerskom, prosvjetnom i socijalnom polju. Osobito dojmilo se je publika, kad joj je spomenuli govornik rekao, da je biskup sam svojom rukom napisao članak u prvom broju „Pučkog Prijatelja“ u kojem je spomenuo one znamenite riječi sv. pisma: „Zao mi je ovog naroda jer nema što jesti“.

Pozvat opet na sud, pristupio je, to pošto je šteta namirena bila, odustao je sud od daljnje istrage. Ali u njega zabio se strah i uvijek je spominjao, da će ga objesiti, da će ga rezati i slična. Medjutim primirio se i radio u kući i na polju.

Bivši u Americi, javljeno mu bilo, da mu žena kod kuće nevjernom postala. Radi toga navaljivao većkrat na suprugu i svog tobožnjeg suparnika: I na zadnji dan pustio činio izgrede radi toga. Zadnjih dana pisao je, da se občina zauzme za nj, da ga ne objese, da obč. zastupstvo učini molbu u to ime, na Njegov. Veličanstvo cesara itd. i u to ime pristupila i sama nesretna žena na obč. poglavarstvo. Rečeno njoj bilo, da bi s njime na ličenje u bolnicu, jer se uviđa da nije zdrave pameti. Ali kako je drugdje mirovao, nije rodbina htjela s njime u ludnicu. U kući stanovali muž i žena sami sa jednom djevojčicom od rodbine u službi. Roditelji pomriše pred koju godinu, djece nisu imali. Nedjelju 17. tek. na 6 sati u jutro odpremila gospodarica djevojčicu sa mliekom na Rieku. Povrativ se iza desete kući našla je kuću zatvorenu. Na kucanje nitko se nije odazivao. Otišla k otcu u Brnčićevu i nadolši susjedi postavili lestve do prozora vidjše u sobi mrtvoležuću ženu. Prestrašiv se prijavio žandarmeriji u sv. Mateju i ova nadošav na lice mjesta, dala otvoriti kuću. Našli ženu potrbuške ležeću obučenu bez cipela na podu sobe mrtvu u mužu u veju konobe takojer mrtva. Revolver (9 %) našao se u sobi. Muž je ponajprije u ženu pucao pak u sebo i ranjen pobjegao u konobu, zatukav se u veje, gdje je nesretno poginuo. Hitca se nije čulo, jer susjedi odsutni bili kod mise. Pokojnik ostavio pismo, tužeb se radi nesretnog šumskog prekršaja i tobožnje suprugine nevjere. Sudbena komisija stigla je ponedjeljak po podne i sud obnašao je, da kod umorstva nije sudjelovala treća osoba, dočim su licenci bili također umienja, da je umorstvo i samoubojstvo počinjeno u poremećenom stanju uma. Žena prostreljena je u sree i imala zajedno umrieti, dočim je njezin suprug u želudac i pod grlom u glavu.

Oko nesretno kuće, koja ostaje bez ukudana, sakupilo se mnogo naroda, koji znatiželjan čekao je čeli dan na sudbanu komisiju i k večeru sprovodio nesretnog muža i ženu do mrtvačnice groblja u sv. Mateju, gdje su oblojca utarak zajedno pokopana.

Družstvo „Narodnjak“ u Jušićima. Odlukom c. k. namjestništva u Trstu 24./XII. 1906. broj 1797-p. bljahu potvrđena pravila družtva „Narodnjak“ u Jušićima (občina Kastav). S toga privremeni odbor određuju držanje prve javne

glavne skupštine dne 24. t. mj. u 9 sala posle podne u čitaonici prostoriji, na koju se pozivlje sve članove da stalno dodju na određeni sat. Dnevni red je sljedeći: 1. Izvještaj privremenog odbora. 2. Upišivanje članova. 3. Izbor društvenog odbora (predsjednika, tajnika i blagajnika). 4. Određenje proračuna za god. 1907. 5. Određenje novina koje se ima naručiti. 6. Možebitni predlozi.

Pazinski kotar:

Predavanje u Pazinu. Prošle nedjelje dne 17. t. mj. predavao je g. prof. Nikola Žic o „Znamenitim istarskim Hrvatima prošlih vijekova“. Slušatelje je bilo oko 250. Sljedeće nedjelje dne 24. t. mj. predavat će g. prof. Fr. Frankola o „Narodima naročito slavenskim“. Predavanje počinje u 10 sati prije podne u dvorani „Narodnoga Doma“.

Porečki kotar:

Tažno žrtvo protunarodnog svećenika. U našem listu potužili su se opetovno stanovnici našeg rodoljubnog Kaštelira na svoga župe-upravitelja, poznatog talijanskog svećenika Demarina, koji nastoji svimi silami, da potjera iz one župne crkve i posljednji trag narodnomu jeziku. Njihove pritužbe nisu nikada koristile ni u javnih listovih ni kod ordinarijata u Poreču, kamo su se oni siromašni kmetovi opetovno utekli. Župe-upravitelj nije se ni malo obazirao ni na javne ni na privatne pritužbe svojih vjernika već je bezobzirno pošao napred svojim putem uvadjujući latinštinu i talijanštinu na mjesto pučkog hrvatskog jezika. U nedjelju dne 1. novembra zapjevao je župe-upravitelj protiv svakom običaju latinski psalme, što je pobužno pučanstvo u crkvi do skravnosti ogorčalo. Dvojica od vjernika i to 61 godišnji stari Ivan Ružić, tužan i ogorčen, kazao je u crkvi okolostojecim: ajdimo iz crkve, a 55 godišnji Placid Bejaković kazao je župe-upravitelju neka sum pjeva u crkvi, pa su ta dvojica i drugi kaštelirci otišli iz crkve i tuj prosvjedovali protiv bezobzirnom postupanju talijanskoga svećenika.

Na ona dvojica bijahu sudu prijavljena radi smetanja vjerskog čina te bijahu obojica na okružnom sudu u Rovinju strogo kažnjena. Ružiću odmjeriše sudci pedepsu od dva a Bejakoviću od tri čedna zatvora; ostali suobtuženi bijahu riješeni ohtužbe.

Mi odsudjujemo odlučno svaki i najmanji izgrad u crkvi i svako najneznatnije smetanje vjerskih obreda, ali činimo ujedno odgovorne za takove izgrede ogorčenog pučanstva samo one, koji ga izazivlju i na nepromišljene korake silu. Eto dakle, vuku se u zatvor ljudi radi onih, koji bi je morali od zatvora čuvati. — Flappe, Flappe, nek ti Bog prosti!

Franina i Jurina.

Fr. Indovinaž zač je Marko Frančić ovih dan bil zvan v Lošinj na komun?

Fr. Zač da je po urdinu gospodina kurala dal proglasit po Čunskom, da će na 13. febrara bit na kapitanatu v Lošinjku inkamat za uzdat crkvu v Čunskom.

Jur. Hahaha! A će je to kakovo zlo delo?
Fr. Ni to nikakovo zlo delo, ali za šjorji na komunu je fabrika crkva jako žuhka pilula, zač ju je guveran potvrdil proti njihovoj volji.
Jur. Ter jim, to ni ni parva ni zadnja pilula. Već su jih toliko morali trabukat i još će jih, ako Bog da.
Fr. I ja mislim.
Jur. Pa kako je finilo? Su i Marka obesili, ali je još živ?
Fr. Kekli su mu, da to ni lipo, pa su ga poslali doma.
Jur. Dunke to ni lipo, kada se trata za uzdat crkvu, ma varat na račun siromaha, to je za njih lipo.
Fr. Če ćeš, kada nas je puno sliph.
Jur. Bog doj, progledali već jedanput.
Fr. Amen, Bože!

Razne primorske viesti.

Za predstojeće državno izbore. U nedjelju sastase se u Trstu hrvatski i slovenski zastupnici na istarskom saboru te odbor političkog društva za Hrvate i Slovence Istro radi predstojećih izbora za carevinsko vieće. Na tom sastanku prihvaćeno je više važnih predloga, osobito obzirom na priprevo za te izbore.

Konstituiranje izbornog odbora za izborni kotar Volosko-Krk-Cres i Veli Lošinj. Četvrtak dne 14. o. m. sastali su se pouzdanci hrvatske stranke iz občina Volosko-Opatija, Kastav, Lovran, Vepirnac i Mošćenice. Dogovorili su se o pripravah za predstojeće izbore za carevinsko vieće. Izabrali su izborni odbor sastojeći iz predstavnika svih občina sudbenog kotara Voloskog. Taj odbor se ima eventualno popuniti sa predstavnicima občina sudbenih kotara Krčkog, Creskog i občine Lošinj Veli. Izabrao se je također izvršujući odbor sa sjelom u Voloskom, kojemu je predsjednik dr. Janežić, kano i cielom odboru.

Članovi odbora imadu zadanu, da ustroje sporazumno sa izvršjućim odborom občinske i možda mjestne odbora i da uprihće, ako i gdje treba, sastanke pouzdanika i javne suslanke.

Očekujemo od naših istomišljenika, da će se i za ostale izborne kotare onako konstituirati, i to čim prije.

Spomenica Istarskog učiteljstva. Iz talijanskih listova Primorja doznajemo, da je istarsko učiteljstvo upravilo na zemaljski sabor posebnu spomenicu, u kojoj traži:

1. Da se okine platežne razrede ili kategorije;
2. da budu učiteljice u svemu izjednačene sa učiteljima;
3. da bude doplatka za stanarinu uračunan u mirovinu;
4. kandidat učiteljstva ima uživati plaću ili godišnju odštetu od najmanje 1000 kruna dok položi ispit usposobljenja;
5. čim položi ispit usposobljenja valja da bude imenovan stalnim učiteljem uz godišnju plaću od 2200 kruna;
6. petgodišnjih doplataka valja da bude šest svaki od 200 kruna, počam od izpita zrelosti;
7. u ovom smislu imadu se urediti svi petgodišnji doplatci učiteljem u službi;
8. službeni doplatak ravnateljem škola jednorazrednica ima biti od 150 kruna, za dvo- ili trostrazrednice od 300 kruna, a za višerazrednice od 500 kruna.

Ravnatelj škole, koji ima više od šest razreda, valja da bude oprošten od podučavanja ili mu se ima dati učitelja pomoćnika, koji će eventualno nadomješćivati i bolesne učitelje ili nalazeće se na dopustu;

9. odšteta ili plaća za stanarinu u gradovih i lječilištih ima biti za ravnala tri godišnjih 800 kruna, za učitelje 700 kruna a za podučitelja 600 kruna; u trgovih i na selu valja da iznosi ta odšteta za ravnatelja 600 kruna, za učitelja 500 kruna a za podučitelja 400 kruna;

10. u slučaju, da je učitelj pristigli najvažniji stan u npravu, valja da ima u istom potrebitu pltku vodu i da odgovara isti u svemu ministarskog naredbi od dne 9. oktobra 1901., ako bi manjkala jedna soba ili sobica, imati će občina da doprinese za prvu tri desetiline a za drugu dvie desetiline čitavog zakonitog iznosa;

11. u slučaju, da je jedan učitelj premješten na drugu školu u kotaru, valja da dobije odštetu za putne troškove 60 kruna, a izvan kotara 120 kruna;

12. čim navrši učitelj 35 godina službe, valja da bude službeno umirovljen;

13. u pravrednom razmjeru treba da budu povećane plaće učiteljem i učiteljicam građanskih škola.

Ovoj viesti metnusmo naslov „Spomenica istarskog učiteljstva“, jer držimo, da su istu podpisali koji talijanski, toli hrvatski i slovenski učitelji Istre; nije li tomu tako, molimo naše prijatelje učitelje, da nas izvole obavijestiti zašto ju nisu podpisali.“

Iz Trsta nam pišu, da je tamo preminuo dne 14. o. m. nakon kratke ali teške bolesti c. k. gradjevni nadsavjetnik kod pomorske vlade g. Josip Vilfan, odličan slovenski rodoljub i jedan od najvrstnijih strukovnjaka pomorsko gradjevne struke. Pokojnik boravio je dugi niz godina u drevnom Dubrovniku, gdje je ostavio u tamošnjem građanstvu najbolju uspomenu. Među tršćanskimi Slaveni uživao je pokojnik ohenitu ljubav i štovanje radi njegove prijaznosti i uzornog rodoljublja. Vječni pokoj čestitomu rodoljubi a njegovim milim želimo iskreno naše saučesće!

Sastanek hrvatskih i slovenskih odvjetnika Istre i Trsta. U nedjelju u jutro sastase se u prostorijah „Slavjanske Čitaonice“ u Trstu hrvatski i slovenski odvjetnici te odvjetnički kandidati iz Istre i Trsta, da se pogovore o jezikovnih odnošjih na sudovih u Istri i Trstu. Nakon podnje razprave, u kojoj se je svesrano pretreslo pitanje, stojeće na dnevnom redu, zaključeno bijaše jednoglasno, da se podnese na kompetentno mjesto spomenicu, u kojoj se ima izaknuti sve nedostatke, koji postoje još uvijek glede porabe slovenskoga i hrvatskoga jezika kod tršćanskih i istarskih sudova, sa zahtjevom, da se jos obstojeće nedostatke čim prije odstrani, kako to traži zakon i pravo.

Iz Istre sudjelovali su kod tog sastanka odvjetnici gg. dr. Černe iz Kopra, dr. Janežić i Pošćić iz Voloskoga, dr. Kurelić i dr. D. Trinjastić iz Pazina, dr. Čukon i dr. Laginja iz Pele. Iz Trsta bijahu prisutni svi odvjetnici i odvjetnički perovotlje, izim dva odvjetnika i jednog koncipijenta, koji su bili poslom zapriječeni.

Plomeniti primjor. U hrvatskih novinah Dalmacije litamo, da je rodoljubno zastupstvo Vričke občine zaključilo pomagati našu volezaslužnu „družbu sv. Cirila i Metoda“ svakogodšnjim prinosom od 100 kruna. Evala toli rodoljubnoj upravi one narodne občine, koju bi imale u tom plemenitom činu silediti sve imućnije občine sviju hrvatskih zemalja. Doista ne može biti danas nijednog precijeg i plemenitijeg milodara „Družbi“, koju treba toli silno hrvatske pomoći.

Pastirski list tršćansko-koparskoga biskupa. Primili smo pastirski list, što no ga je izdao za predstojeću korizmu Franjo Saver, biskup tršćansko-koparski, c. i k. tajni savjetnik, dr. sv. bogoslovja i t. d.

U pastirskom listu govori preuzvišeni nadpastir o potrebi duhovnog usgeja, osobito o dobrom usgeju djece, što je svakako najvažnija i najsvetlija dužnost roditelja. Taj usgej ne smije se ograničiti samo na tjelesni razvitak, već valja u prvom redu paziti na odgoj duše, koja je najvažniji dio čovjeka. Prvi usgojitelji jesu sami roditelji, koji imaju svoju djecu uz-

gajati na temelju vjersko-čudorednih naučaja čela. „Osobito gruča majka, kaže pastirski list, djetetu prvi usgej. Iz njezinih ustiju sluša i prima dijete najradje prve riječi u milom materinskom jeziku“; i čudnovato, ništa ne sluša dijete radje u materinskom jeziku nego riječi, koje gu uče poznavati roditelje, ota nbeskoga i majku nbesku“).

Poslanica preporuča vjernikom, da se uzprotive nastojanju nazovi-liberalaca, koji idu za preinakom braka, koji je temeljno sretnomu obiteljskomu životu. I u carevinskom vieću imade zastupnika, koji zagovaraju tu preinaku i radi toga savjetuje pastirski list vjernikom, da zahtjevaju od onih, koji hoće da budu njihovim zastupnicima, da im dadu jasno očitovanje o toj važnoj stvari obitelji i kršćanskog usgeja. Poslanica govori nadalje proti takozvanoj „slobodnoj školi“ i proti „protuvjerskim društvima“, u kojima se kvari osobito mladež duševno i tjelesno.

Na koncu pastirskog lista nalazi se običan „postni red“ za korizmu i za godinu 1907.

Pripomoć biednomu pučanstvu. Veleč. g. A. J. Budin, župeupravitelj u Sočergi, pozivlje putem slovenskih listova milosrdne vjernike, da bi njegovim siromašnim vjernikom bilo kakvim milodarom priskočili na pomoć. Porezna občina Sočergi u mjestnoj občini Buzet, broji 16 sela sa blizu 1000 stanovnika. Narod je u toj obćini tako siromašan, da nema između 134 kuće ni jednoga gospodara, koji bi mogao preživiti od vlastitog prihoda. Mnogi od njih trauže zasluzbu u Trstu, drugi prosjače a ostalni trpe kod kuće i čekaju strpljivo preranu smrt. U 57 kuća nema niti jedno valjano pčtelje ni ostalog pokućstva. Narod je bez škole, to su vrlo rijedki, koji znadu čitati ili pisati. Imade tamo preko 200 djece bez svake školske obuče, jer nema takova prolora, u kojem bi mogao svećenik bar jedan dio djece podučavati. Župni stan je u tako lošem stanju, da je pogibeljno u njem stanovati. Ni u crkvi nije bolje. Pred tri godine zabranila je političku oblast služiti u crkvi sv. misu, ali se nije pobrinula, da se popravi ili sagradi crkvu. Prošle godine porušila se je ta crkva, pa je stanovništvo, pouzdajuć se u providnost božju i u milosrdje dobrih ljudi, slalo graditi novu crkvu posvećenu presvj. srcu Isusovu. Crkva je dogradjena ali nije dovršena, jer nema ni poda ni ollara, već samo priprosti stol, ruzpel i dvije svijeće. Za strašno oluje dne 27. jenara o. g. odnesao je vjeter skoro polovicu crkvenog krova i polupao sve prozore. Osim te nesreće ima ono biedno stanovništvo da podmiri dug od 17.000 kruna. Česarska vlada dozvolila je narodu da sakuplja milodare te je tečujem jedne godine sakupio u Istri jedva 465 kruna, a da se pokrije bar dobar dio tog duga, utiče se onaj dobar naš puk na sva plemenita bratska srca vručom molbom, da bi mu priskoćio na pomoć milodari, koje neka se šlje spomenutomu dušobrižniku, koji će svakog prvog petka misliti za sve dobrotvorce.

Milodar jednog zagrebčana za talijansko društvo „Lega Nazionale“. U tršćanskom „Zidovčelu“ čitamo, da je priposlao svoj milodar za talijansko društvo „Lega Nazionale“ neki Priester iz Zagreba. Poznato nam je da stanuje u Zagrebu neki hogataž žid Priester, koji se nije valjda tamo obogatio talijanskim, već hrvatskim novcem, pa je žalosno da tim novcem podupire društvo, kojemu je jedina svrha, da raznarodi jedan dio onog naroda, medju kojim i on živi i gdje se je valjda obogatio.

*) To je nepobitna istina, koja vrti i za prvi vjerski usgej u školi, pa nam je nepojmljivo, kako mogu nekoji nadpastri siliti naše svećenike, da podaju taj prvi usgej u talijanskim školama hrvatskoj djeci u talijansko u jeziku. Op. urad.

Jeftino česko

PERJE

za krevete

5 kg. novo čihano K 9⁵⁰, bolja K 12[—]
biele pahuljice čihane, 18[—] 24[—]
kao satjeg blele pahuljice čihane . . . 30[—] 36[—]
razaslije se franko pouzećem.

Zamjenjuje se i prima natrag uz naknadu
tovar. troška.

Benedikt Sachsel, Lobes, br. 259
pošta PILSEN, Češka.

OLOVKE

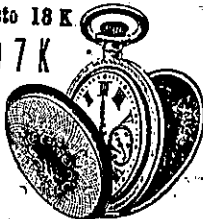
u korist družbe sv. Cirila i Metoda
dobivaju se u

tiskari Baginja i drug. u Puli
prije (J. Krmpotić i dr.)
uz cennu od 2 do 10 para.

Veliko čudo!

Namjesto 18 K

samo 7 K

Krasna Remontoir-Gloria srebrni
sat sa 3 jaka poklopca i pruživim
poklopcem, bogato gravirana, idu-
ća točno, 3 godine jamstva, uz
pouzeće samo 7 kruna.

Tvornica satova **J. König**
Beč, VII., Westbahnstrasse 36.

Dvostruki elektro-magnetički

KRIŽ ili ZVIEZDA

R. B. broj 86967.

Telefon br. 45-22.

Jest elektro-magnetičkim načelima sastavljeni stroj,
koji kod uloga, renme, nesme (težkog disanja), ne-
spavanja, zujenja u uhu, neuralgije, glavobolje (mi-
graine) kucanja srca, zubobolje, mučevne slabosti,
studenji ruku i nogu, padavica (epilepsije), mokrenju
postojlo, nujnosti, nesvjestice, naglih ubita, drhtanja
na tijelu, influence skopčane sa bolešću hrta, hle-
dila (malokrvnosti), želudačnih grčeva, bazičnosci,
leishana, punokrvnosti, svih udnih grčeva, hipo-
chondrie, tjelesnih grčeva, hämorrhoida, kao i kod
svetobće slabosti itd. služi kao nenadkrljivo sred-
stvo, pošto elektro-magnetička struja celim čovječ-
nim telom djeluje, čim se rečeno bolesni u naj-
kraćem vremenu izleće.

Poznato je, da liečnici kod navedenih bolesti
višekratno elektrizovanje tela upotrebljuju, ali ipak
na taj način, da jaka struja samo prolazi i po-
vremenom kroz telo prolazi, dotim naprotiv tomu
struja elektro-magnetičnog križa ili zvezda R. B.
br. 86967, kako je jur rečeno, umjerenim načinom
neprekidno na telo djeluje, što svakako bržem
izlečenju dovodi, nego li prvi postupak. — Do 20

godina stare bolesti izlečeno su sa mojim strojem
pošto! Od izlečenik sa mojim strojem R. B. broj
86967 izrađene zalivale kao i od odlučajih stoljeva
izdane svjedоче i priznanice iz sviju strana svijeta
pohranjene su u mojoj pismohrani, gdje su svako
u svako doba na uvid. **GDJE NIJE DANI LIJEK
NIJE POMOGAO, MOLIM POKUSATI MOJ STROJ!** Jer
je to sigurno sredstvo protiv gore navedenih bole-
sti silna, a ovaj bolesnik, koji po mojem stroju nebi
bio izlečen najduže u roku od 45 dana, dobiiva
novac natrag.

Upozornjem osobito p. n. obćinstvo na to, da
se moj stroj ne smije zamjenjivati sa Voltinim, koji
je poradi svoga neuspjeha zabranjen u Njemačkoj
kao i u Austro-Ugarskoj, dočim moj dvostruki
elektro-magnetički križ ili zvezda R. B. br. 86967
osobito se hvati i uživa vanrednu dopadnost poradi
svoje izvrstne ljekovitosti.

MALI STROJ STOJI 4 K. Rabiti ga mogu samo djeca
i jako slabo gospodje.
VELIKI STROJ STOJI 6 K. Rabi se kod ostarijih 20
godla, kroničnih bolesti.

Dopisivanje i naručbe obavljaju se u hrvatskom
jeziku. Pouzećem ili kao se novac unapred po-
salje, razaslije glavna prodavona za tu inozemstvo:

ALBERT MÜLLER,

Budimpešta, V., Vadsz-utca 49/A.
Kálmán ulica ugao.

Svoj
k svomu!

Marko Zović,
krojački majstor u Pazinu

preporuča

upravo prispjelo moderno sukno za proljeće
i ljeto iz tvornice svjetskoga glasa. — Izradba
po najnovijem kroju, a cienne umjerene. — Pre-
uzima radnje za veleč. svećenstvo. Gotova odli-
vazda na skladištu.

Imade na prodaju šivačo strojeve za krojače,
postolare i slične obrtnike iz nagradjene tvornice.
Sastavni dijelovi iz najbolje ocjeli. Jamstvo
8 godina. — Cienne su od K 60[—] do K 250[—]

Po c. i kr. namjestničtvu u Trstu.

OVLAŠTENA AGENCIJA ZA PUTOVANJA

„ILYRIA“ na Kantridi kraj Rieke.

Udaljeno od Riečkog kolodvora s električnim tramvajem 8 časaka.

PRODAJA PUTNIH KARATA
za AMERIKU, AFRIKU, AZIJU,
AUSTRALIJU I KANADU. o o

POSLOVOJIA: **FRANJO KRUŽIĆ.**
Pisma i brozavke šalje se na adresu:
„ILYRIA“, RIEKA - FIUME.

Odlikovana
J. KOPAC
svijjećarna na paru
Gorica - ulica Sv. Antona

Preporuča preč. svećenstvu, crkvenom sta-
rešinstvu, p. n. slavnim obćinstvu svijede
iz prijesnoga pčelnoga voska kg. po K 5[—]. Za prijesnost
jamčim s K 2000. Svijćeje za pogrebe, za božićna drva,
vošteni svitci i med najfinije vrsti uz veoma niske cijene.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplaćuju sadružnih dijelova jedan ili više
po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član to
disto bez ikakvog odbitka.

**Vraća na štednju uložene iznose do 2000 K bez predhodnog
odkaza, a iznose od 2000 K**
ako se nije kod uložanja suglasno ustanovilo veći ili manji rok za
odkaz, uz odkaz od 8 dana.

Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku
i zadružnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9-12 sati prije podne i 3-6 sati
poslije podne; u nedjelju i blagdane
ostm juiija i augusta mjeseca od 9-12 prije podne.

Družtvena pisarna i blagajna nalazi se u vialo Carrara vlastita
kuća (Narodni Dom) prvi pod česno, gdje se
dobivaju pobliže informacije.

Ravnateljstvo.

PARAMENTE

jeftine i dobre mogu se dobiti
jedino kod tvrdke

JOSIP NEŠKUDLA u Olomucu
— (kralj. Češka). —

Protokolirani zavod i tvornica pro-
poruča uz vrlo niske cijene sijnom
izšivane paramente u raznim slo-
govima, misno odjeće, plavnice,
dalmatike, vole, kasale, neb-
nice, zastave, crkvene zastave,
čilime, albe, rokete, elborije,
monstraneije, svećenjake,
lusteri i t. d.

uz jamstvo za trajnost, jer je u
vlastitim radionicama izrađjeno.

Prednosti zavoda.
Putnici se ne drže, s toga je roba u
Olomucu izrađena, koja se ima pismeno
izravno naručiti, za 20% ili 1/2 jeftinija
nego li kod svih drugih českih i nje-
mačkih tvrdaka.

Vrlo pogodna obročna odplaćivanja.
Paramente šaljem na uvid franko.
Ilustrovani cijenik badava i franko.

Električna
žepna svjetiljka

uvijek spremna za poručbu.
Jedan lagani priti-
sak sa prstom i za-
svjetli jasno elektri-
čno svjetlo.
Podpunoma bez pogibelji.
Nosi se u žepu lahko
i udogno te se može
upotrebljavati više
godina.

Baterija kad se iztroši zamieni se novom.
Ciena sasvim upodunjena K 3[—].
Sa lećom povećajućom 4[—].
Nadoknadna baterija po
komadu 1[—].

Razaslije se uz pouzeće.

J. König, elektrotehničar.

Beč, VII., Westbahnstrasse Nr. 36.
Preprodavači znatan popust!

Broj 546/07.

Oglas natječaja.

Usljed zaključka obćinskog odbora iz
sjednice od 31. januara 1907. razpisuje
se ovime ponovno natječaj na dva (2)
mjestu obćinskih redara za poraznu ob-
činu Opalju sa mjesečnom plaćom od
kruna 100 i odgovarajućim godšnjim pau-
salom za uniformu od kruna 140.

Natjecatelji imaju biti austrijski de-
žavljeni, ne smiju biti stari preko 40 go-
dina, moraju poznavati u govoru i pismu
hrvatski ili slovenski u u. govoru i nje-
mački te po mogućnosti i talijanski jezik
i napokon obvezati se, da će služiti naj-
manje jednu godinu dana, ako ih obćina
prije ne opusti iz službe uz odkaz od
14 dana.

Molbenice se imaju podnesti na pod-
pisano najkasnije od 25. februara 1907.

Glavarstvo obćina
VOLOSKO, dne 1. februara 1907.

Nacelnik:
Dr. Stanger.

Ceduljice

za
sv. ispovjed i pričest

izrađuje
NARODNA TISKARA
Laginja i drug. — PULA
Via Giulia, 1.

Jeftino i brzo.

Hrvati!

Kupujte žigice

Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru.

Oglas, pripisana itd.
okaza i računaju se na temelju
bitnog cijenika ili po dogovoru.

Novci za predbroju, oglasne itd.
sija se napućnicom ili poloz-

IZJAVLJENJE

Iz sjednice obč. zastupstva,

obdržavane u Kastvu, dne 28. decembra 1906.

Gosp. predsjednik otvori sjednicu u 10 1/2 sati pr.
podne. Prisutno je 21 gg. obč. zastupnika i 2 sa sa-
vjetujućim glasom. Na predlog g. F. Dukića prihvaćena
je prešnost, da se pozove g. A. Martelju, da li će pri-
sustvovati obč. sjednicama ili će mu se u budućoj
sjednici imenovati zamjenika. Odobrava se zapisnik
posljednje sjednice, te se imenuje gg. F. Frlan i B.
Pavlinić, da pročitaju i supodpišu današnji zapisnik.

Citana su sljedeća priobćenja: Zadovoljstvom uzimu
se do znanja dolazak djaka c. kr. hrv. muške učiteljske
škole u Kastvu, koja je djake amo dopratio g. prof.
Jakac, a očekao ih je g. F. Franković i g. obč. glavar.
Žali se nad preranom smrću Monsignor Vinka Zamlčića
župnika u Voloskom, našeg domorodca i počastnog gra-
djanina, uzimajući do znanja, da je sprovedu prisustvovao
g. obč. glavar sa više gg. obč. zastupnika i činovnika,
odobrava se ujedno izdatak od K 50.— bratovštini hrv.
ljudi u mjesto vjenca na lies pokojnika. Dne 1. decembra
t. g. otvorio se je prvi tečaj c. k. hrv. muške učiteljske
škole u Kastvu. Svečanij sv. misi prisustvovao je g.
obč. glavar, g. F. Dukić i obč. činovnici. Obč. zastup-
stvo veseljem pozdravlja taj čin i želi učiteljstvu i dja-
cima najbolji uspjeh.

Stan g. ravnatelja c. k. učiteljske popravljen je
i u smislu predloga obč. odbora bit će bojadisan za
cienu K 135.—. Prihvaća se predlog odbora, da se
sbrka ruda, svjedobno darovana ovoj občini po do-
morodcu Jurčić-Komodančiću, predade c. k. učiteljsku
na uporabu dok bude isto u Kastvu.

Nakon prihvaćene prešnosti obč. odbora, da se
naime gg. Njegova Jasnost Konrad knez Hohenlohe-
Schillingfürst c. kr. namjestnik, prof. Fran Matejčić c.
kr. zem. skol. nadzornik u Trstu, prof. Fran. Franković
ravnatelj c. kr. muške učiteljske škole u Kastvu i Dr.
Alfred pl. Manussi de Montesole ravnatelj c. kr. drž.
redarstva i vladin savjetnik imenuju počastnim gradja-
nima Kastav—grada, da im se time občina barem u
nekoliko oduži i zahvalnom izkaže na javnom djelovanju
u korist ove občine. Na predlog g. Sinčića obavještena
su o tom rečena gospoda brzojavno. Prihvaća se predlog
obč. odbora da obč. uprava stupi u dogovor sa crkve-
nom glede ustupa tnalna na kojem se nalazi zvonic crkve
sv. Jelene, da bi se istog za tim popravilo; pošto je
trošan. Dozvoljava se Babuder Mariji iz Bregi, da pro-
dada dvie zem. čestice bez prenosa tereta uknjiženog na
korist ove občine. Uzima se do znanja, da se je djecom
družstvu u Pazinu poslalo K 667.— na izplatu ohećane
podpore od K 2000.— za gradnju djačkog doma.
Uvažuje se molbu obćinara Kantride, da se na pri-
kladnim mjestima postavi table sa napisu protiv prebrze
vožnje kočija, biciklista i automobila. Te će table gla-
siti: Naglo voziti zabranjeno je pod prijetnjom globe
od 20 kruna. — Automobilom ima se brzinom koraka voziti
pod globom od 100 kruna". Takve će se table postaviti
osim na Kantridi jeste kod Rude, u Diraciju, Rubešima
i na Križišću ispod Kastva. Proračuni občine Kastav i
pridruženih za g. 1907. prošliedjeni su zem. odboru na
odobrenje. Prihvaća se pritužba obćinara iz Matulje
protiv Šepić Josipa radi držanja vozova uz njegovu kuću
na javnoj cesti, te se zaključuje, da se istomu naloži,
da može tu držati vozove ali u udaljenosti za jedan
metar od ceste, u protivnom slučaju, da mu se tu u
obće zabrani držati vozove i materijal. Munić Mariji iz
Jurčići izdalo se je odlučeni 7 hrasta a i granje istih
bilo joj je prodano za K 480. Glede Jurčić ud. I. da
se izpla, da li ista uživa mjesečnu podporu od zavoda
za osiguranje proti nezdogama, i u jesinom slučaju, da
joj se uzrati obč. podpora. Na prijavu nadziratelja
gradnje škol. sgrade u Hostima glede nekih manjka-
vosti počinjenih po zidarskom graditelju i komisionalno
ustanovljenih na licu mjesta, zaključuje se, da podu-

zetnik Čuković odstrani sve izkazane mu manjkavosti i
ako bi pri tom ostelio stolarsku radnju, da to mora
popraviti o svom trošku. Uzima se do znanja proračun
delavske škole, koji iznaša u razhodu K 6120. a u pri-
hodu K 5880.—. Prihod se sastoji od državne, zemalj-
ske, trgovačko-obrtničke komore i občinske podpore. Za
pokriće manjka od K 240.— umolit će se tri prvome-
novana faktora, da bi svoj doprinos povisili. Dogradnja
drugog razreda del. škole skoro je gotova, te je već
razpisan natječaj za mjesto drugo učiteljske sile.

Prošlih dana primilo se je K 3498-70 doznačenih
ovoj ubožkoj zakladi iz ostavine pok. Mazek Jakova,
bivšeg kapelana u Brgudu. Buduć je ubožka zaklada
pukim slučajem došla do ove lijepe svote, zaključuje se,
da se pokojniku postavi nadgrobni spomenik kao vi-
djivi znak zahvalnosti uz potrošak od K 200.—. Ne-
davno bio je u Voloskom predjednik prizivnog sudista
u Trstu, te je medju inim razvidio gdje bi se imala
graditi nova sudbena zgrada. Obzirom što se čuje, da
njeokoli nastoje, da bi se ista gradila bliže k Opatiji,
obč. zastupstvo zaključuje, da se umoli isto predjedni-
čtvo, da se nebi suda odalečivalo od Kastavštine; osim
ako se kani u skoroj budućnosti ustrojiti novi sudbeni
kotar sa sielom u Kastvu. Ujedno nek se požuri pitanje
o ustrojenju suda u Kastvu. — Prihvaća se odborov
predlog, da se malodobne Vlah uz došadanju obč.
podporu ostavi do konca 1907. u Budjegovcima. Milić
Franjica želi prodati tri parcele u Jurčićima, pa moli
za bezteratno izlučenje istih, nu na predlog odbora
upućuje se istu, da donese procjenu nekretnina, koje
kani prodati kao i onih koje ostaju u podlogu. Dukić
Andru i Mohorovićić Franu produljuje se rok izvoza
drva iz sume Lisina do konca junia 1907. buduć ih
nisu mogli izvoziti do 31. XII. 1906. radi zapalag sniega.
Zupan Studene dao je posjeći tri cera kod crkvice sv.
Nikole, koje je za tim prodao putem dražbe za K 83.—
i utržak-upotriebio za gradnju nove kapelice, sve bez
znanja obč. glavarstva, te se zaključuje, da se istog
pozove da predloži zapisnik dražbe i račun o potrošku,
da se to provede u prihodu i razhodu dnevnika. Pri-
hvaća se odreku Host Antona Ivošić iz Hosti na časti
člana konkurencijalno-gradjevno odbora kapetaniji
sv. Križ u Srdočevoj. Na predlog g. R. Jurinčića ime-
nuje se kao člana u taj odbor gosp. Rubeša Frana
naučitelja u Zametu. Na molbu obćinara iz Hosti, da
ih se naime ne zove k izboru mjesta za groblje kapela-
nije u Srdočima, da se ih ne obtereti nikakvim troškom
radi gradnje tog groblja i da ih se ne sili da podpadu
pod kapelaniju Sv. Križa; odlučuje se, da će se o po-
kriću troška za to groblje odlučiti kad bude isto sagra-
đeno, što u ostalom pada na teret ciele občine, a kamo
će Hosti spasiti o tom će odlučit c. kr. političke oblasti
i bisk. ordinarijat. Više obćinara iz Srdoči pristupilo je u
obč. uređ molić, da se čim prije uređe dan za izbor
mjesta za groblje u Srdočim i pozove sve kućne gospo-
dare kapelanije sv. Križa, na što obč. zastupstvo zaklju-
čuje, da se taj izvid obavi u budućoj korizmi. — Ne
uvažuje se molbe R. J. Kričmar radi oprosta globe od
K 5.—. Prema predlogu obč. odbora predplaćuje se
svaku pučku učionu ovog škol. okružja na dva primjerka
a skolske kozičice na jedan primjerak "Mladog Istrana"
za god. 1907. Prima se do znanja primitak doprinosa
kot. cestnog odbora od K 880.— za popravak obč. cesta
u god. 1906. Na pritužbu da ima širok občine mnogo
pasa bez pasjih medalja zaključuje se, da se globi vla-
stnike pasa, koji do ustanovljenog doba ne uzmu medalja
sa K 5.—, a obč. redari imaju prijaviti nemarne
vlastnike pasa. Uzima se do znanja nabava pisanog
stroja Undervood sa stalkom za K 650.—. Dozvoljuje
se obćinarom iz Skalnice da mogu uzeti kup gorivog
drva, ali iz uzurpa. Zaključuje se, da se kod c. kr. škol-

Izlozi svakog četvrtka o
podne.

Netakani dopisi se ne vraćaju
a nepodpisani ne ukaju, a
nefrankirani ne primaju.
Predplata na poštarnom stoji
10 K u obće, 5 K na godinu
ili K 5.—, odn. K 250 na
pol godine.

Izvan carevino više poštarnia
Plaća i utužuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h., zan-
stali 20 h., koli u Puli, toll
izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se
u Tiskari Leginja i dr. prije
J. Krmpotić i dr. (Via Giulia
br. 1), kamo neka se naslovljuje
sva pisma i predplata.

L. Mandić u Trstu (Via Crociera br. 1, il. ka).

tarifni razred potrošarine; kad bi
a mjesta, kojih pojedina nemaju niti
oiti škole; kad bi takova mjesta, u
većini cibatavaju jednostavni poljo-
i radnici — plaćala potrošarintu po
tarifu nego li n. pr. tamo blizu se
će lječilište Opatija-Volosko, koje je
mo u treći tarifni razred.

takova nesmiela neće za stalno zakon.
to zakon nit po slovu nit po smislu
da mjesta občina Kastav, koja sa-
iz 32 mjesta, kojih svako daleko iz-
0.000 stanovnika broji, i koja su
srim mjesta Kastav, ladanske občine,
. kod svih izbora kao ladanske ob-
zabiru, bude uvrštena u drugi tarifni
i potrošarine; i pošto organi finan-
siraže i tu sa strane c. k. finan-
h oblasti zakrivljenu stvar posve ne-
dano, govoreć okolo da je poskup-
mesa občina produrokovala, proti
koj upravi upotrebljavaju, dozvolja-
si podpisani u interesu občinstva,
to siromašnih i bolnih ljudi koji
u komadić mesa, postaviti na nje-
preuzvišenost gospodina ministra li-
a sljedeći upit:

Je li Vnaš preuzvišenost sklona na-
eđu c. k. financijalna direkcija u
odnosno c. k. financijalno nadzor-
u Puli digne kao neopravdanu i
nitu objavu c. k. fin. nadzorničtva
od 26. oktobra 1906. br. 15804,
se potrošarine u mjestnoj občini
ako treba i u drugih obćinah?
eč, 28. jenara 1907.

(Sljede podpisi.)

Politički pregled.

U Puli, dne 26. februara 1907.

Austro-Ugarska

lečke novine šire glas o tom, da će
nekoje promjene u sadašnjem mi-
tvu.

njegovoga radu, koji je on pred
et i pet godina prekinuo. Uvjeren
ta čete rado ovamo dolaziti, slušati,
toga naučiti. Kud nas sve obnaja
svjete, onda čeno bili pravi ljudi,
te nam sinuti bolji dani. Nitko od
će biti Dobrila, ali svaki može po-
niti Dobrillić. Kad se svi ti mali Do-
lože, postat će veliki Dobrila. Onda
svaki staviti, onda čn se za naš
po svijetu čuti, onda će nepravde
prestat, naš će narod dobiti ono,
po pravu i pravici ide. Onda će
štovati i najzadnjega siromašnoga
onda ne će odlučivati bogatstvo i
ski kaput, već poštenje, rad i spo-
čovjeka. A ti veliki biskupe, koji
si nas toliko ljubio, koji si svaku siro-
tinjsku suzu otrno, koji si cijeli svoj život
samo za svoj mili, ali tužni hrvatski na-
rod u Istri radio, koji si sve svoje za njega
dao, nemoj nas nikad ostaviti, buoi e
nama, živi s nama, diži duše naše u vedre
nebeske vedrine, vodi nas iz ove današnje
nevolje, vodi nas k boljoj budućnosti, mi
sino evo a Toboim, mi smo Tvoji!

okužiti i svoj dragocjeni život izgubiti. Za
njega možemo sa sv. pismom reći: "Do-
bar pastir daje život svoj za ovce svoje".
Nije Dobrila samo neprestano raz-
nisljao, molio i radio za sreću, nego ga
e znao i odvazno braniti, kad je trebalo.
adgod bi se tko rugao Hrvatima i hr-
vatskom jeziku, onda je znao govoriti:
Zagrebu imamo mi Hrvati svoje sve-
lišta, na kojem se sve zna nositi hr-
vatski predavaju". Izabrali su ga narodnim

kratkoga vremena ne mogu još i drugih
njegovih riječi da navedem.
Na sve ovo moram još postaviti krunu
pa reći: Dobrila je sam onako živio, kako
je druge učio. Uvijek se je vježbao, kako
bi njegov život bio što savršeniji, radio je
tako, kao da su svi zidovi njegova stana
od stakla, da svaki može vidjeti što radi.
Dapače živio je tako, kao da mu je i tijelo
od stakla, da svaki može vidjeti, što se
unutra zbiva. Nastojao je, da mu za nje-

boljoj budućnosti, kada dodjo nemila smrt
i uze nam našega dragoga biskupa. On je
umro. Ali što velim umro, ne on nije
umro, on živi medju nama, on živi u sr-
cima i dušama našima. On je i danas
medju nama, on nam kliče, molite, dižite
se, mislite, učite, trpite, radite, usavršajte
se, napredujte. On budi naše pospane duše,
on nas sokoll na dobro, on nam dobrim
primjerom prodnjač. Ova naša predavanje
nijesu ništa drugo nego nastavak jednog

Jeftino česko

PERJE

za krevete

5 kg. novo čihano K 960, boja K 12-
biele pahuljice čihane, 18" x 24"
kao snieg biele pabu-

ljice čihane . . . 30" x 36"
razaslije se franko pouzecem.
Zamjenjuje se i prima natrag uz naknad
tovar. troška.

Benedikt Sachsel, Lobes, br. 25
pošta PILSEN, Česka.

OLOVKE

u korist družbe sv. Cirila i Me
dobljavaju se u
tiskari Laginja i drug. u
prije (J. Krmpotić i dr.)
uz cianu od 2 do 10 para.

Svoj
K SVOMU!

Marj
krojački

upravo prispio
i foto iz tvornice
po najnovijem kre
uzima radnje za ve
vazda na skladišt
Imade na prodaju
postolare i silene
Sustavni dijelovi
8 godina. — Cier

Po c. i kr. namjestnič
OVLAŠTENA AGENCIJA ZA P
"ILYRIA" na Kantri
Udaljeno od Rieškog kolodvo

PRODAJA PUTNIH KARAT
za AMERIKU, AFRIKU, AZIJ
AUSTRALIJU I KANADU. o

J.K.
Prep
rešin
iz prijesnog p
jamčim s K 200
vošteni svitci i

ISTARSKA P

Prima zadržgare, koji
po k

Prima novac na štednj

čisto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predanog
odkaza, a iznos od 1000 K
ako se nije kod uložena suglasno ustanovio veći ili manji rok za
odkaz, uz odkaz od 8 dana.

Zajmove (posude) daje samo zadržgaram, i to na hipoteku
ili na mješice

i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9-12 sati prije podne i 3-6 sati
poslije podne; u nedjelju i blagdane
osim jula i augusta mjeseca od 9-12 sati prije podne.

Druživena pisarna i blagajna nalazi se u vlat Carrara vlastita
kuća (Narodni Dom) prvi pod desno, gdje se
dobljavju pobliže informacije.

Veliko čudo!

Namjesto 18 K

Dvostruki elektro-magnetički

KRIŽ ili ZVIEZDA

R. B. broi 86067.

godina stare bolesti izliječene su sa mojim strojem
pošve! Od izličenih sa mojim strojem R. B. broj
86067 izražene zahvale kao i od odučenih slojeva
izdane svjedоче i priznanice iz sviju strana svijeta
pohranjene su u mojoj pismohrani, gdje se svako
komu u svako doba na uvid. BUDJE HUGOAN LIK

skih oblasti požuri pitanje o ustanovljenju pučke škole
u Trnovici odnosno u Kukuljanima. Predsjedništvo po-
trošarinskog društva suđb. kotara Volosko pozvano je
sa strane obč. uprave, da u smislu zakupne pogodbe sa
vis. erarom, uplaćuje, i ovoj občini za god. 1907. mje-
sečne obroke za potrošarinu vina i mesa kao i u prošloj
godini, budući je isti postotak.

Na račun predviđene posude od K 35000. za
gradnju škola u Breših, Pehlinju i Kastvu dignulo se
je do sad kod g. F. Jelusića svotu od K 10287.62 te
se zaključuje, da se istomu povratu K 287.62 koncem
ove godine a g. E. Jelusić, da se povratu preostatak
glavnice od K 8000.—, spp. i da se umoli zem. odbor,
da privoli na brisanje iz pasivnih znanstataka Rubr. XV.
2. svote od K 11000.—, u koliko se je umanjio pasiv
občine odplatom duga za obč. saynište. Nadalje da se
digne na račun predviđena posude kod iste gospode
zajam od K 8000.—, za pokriće troškova radnja koje
su u tečaju, uz 5-6% interesa, a preostatak da se digne
u budućoj godini prema potrebi kod posujilnice u Vo-
loskom. Prilikom izgradnje pločnika oko šterna na gornjoj
Lokvini u Kastvu dalo se je postaviti u gria istih napiso
i to na istočnuj, Začetak šterne odučen 1. oktobra
1847. — Dovyršena početkom 19. vijeka pod načelnikom
Ivanom Batišta Tomčić. A na zapadnoj, Kapitana
Frana Morelli pod suđcem Kinkelom „svi smo ga“ ovdje
v lokvu 1888“. Odobrava se te napiso i potrošak od
34 kruna.

Nalogom c. kr. kot. poglavarstva odpremljena je
u Pasturov zavod u Beču Miika Jardaš, jer je ugrizena
od biesnog psa. Njezina zejka zamolila je kod občine
privremenu posudu za putne, obskrbe i plaćeničke
troškove, koji iznašaju K 80.—, te se odobrava tu po-
sudu. Troškovi za prije odpremljenu trojeju uz Dukić
Josipa iznašaju K 94.62, te se zaključuje, da taj izdatak
občini povrate njihovi roditelji, a ako im to nije moguće
da se obrate molbom za oprost.

Iza pročitanih molba i razpravo o imenovanju
privr. podvornika na c. kr. muškoj učiteljskoj školi, obč.
zastupstvo imenuje takvim Brozović Ivana obč. redara-
ovrhovoditelja sa mjesečnom plaćom od K 60, a službu
ima nastupiti 1. siečnja 1907. Obzirom na to imenova-
nje zaključuje se ujedno, da razpiše natječaj za obč.
redara — ovrhovoditelja uz plaću i pauzal, koju je do-
sad uživao Brozović. Učiteljska škola bila je amo nena-
dno prenešena, te je bivši čitaonički podvornik preuzeo
podvorničku službu te škole od 28. XI. a 31. XII. ima
ju izručiti, te mu se određuje za to doba službovanja
a iz početka radi gradnja tegotinja K 80.—.

Ovlašćuje se poduzetnika gradnje zida uz skol.
zgradu u Brežima, da istog pomakne nešto dalje od
škole uz navišak potroška od K 40.—. U ženskoj pučkoj
učioni u Kastvu, da se pregleda stare klupe, te ako
su trošne, da ih se prema potrebi zamjeni novima. Za
popravak vodom oštećene ceste Ploče—Pešćina dozna-
čuje se K 12.60. Novu skol. sgradu u Brežima osigu-
ralo se je kod „Slavije“ za pet godina izplativ K 23.31.
Zaključuje se, da se pozove poduzetnika gradnje šterne
u Skalnici, da ostrani njeko manjkavosti na istoj ozna-
čene po c. kr. kot. poglavarstvu. Imenuje se nadzirateljce
pri gradnjama obč. šterna i to u Jelovčanimu: Jelovića
Ivana br. 94, u Pilepićima: Pilepić Mata br. 34 i u
Skurinji: Turak Frana iz Blazić 59. Prema izvješćaju
obč. geometra ima se temelj šterne u Skurinji izkopati
nešto dublje i postaviti naslagu kamena a tek onda
beton i škrile. Bili će dakle više radnje u kopanju i pod-
zidavanju pa se zaključuje, da se dotična višeradnja
preilhodno razvidi i ustanovi po gg. Turak Franu, Dukić
Ljudevitu, zastupniku i županu iz Hosti te obč. geometru.
Odobrava se nalog izdan Županu iz Zameta, da popravi
njekoje ceste u zametu na račun podpora doznačenih
za god. 1907. Za popravak puta od križa kod Miholčić
prema Voloskom izdalo se je do sad K 100.—, a ostalo
da se izplati prema predloženom izkazu nadnica. Na
upit ravnateljstva pučke škole u Brežima glede gradnje
zida kod one škole, odlučuje se, da radnju izvide gg.
Matelić Frane i župan Puževe, te da se istom prosiediti
tek iza razvida. Stolarska radnja u c. k. učiteljstvu oba-

vljena i nek se istu prema prikazanim računima izplati
za ukupnih K 503.18. Popravak puta od Trampi do
Balurde u Zametu isplaćen je sa K 314.20, a za po-
pravak ceste „Dirače-Kantrida povisuje se obč. podpora
na K 400.—. Marčelja Josip iz Marčelji 16 traži da mu
se izplati „višeradnja učinjena pri popravku puta Via-
hobvreg-Jusić, koju je izveo nalogom župana, te se
zaključuje, da mu se navišak od K 191.12 izplati, nu
ima mu se to obračunati u šterve i interese, a ujedno da
se s njime uredi i njegova tražbina, ako je likvidna, o
gradnji šterne u selu Marčelji. Za popravak ceste Ru-
žići-Spadačina u Puzima izplati se je K. 300.—, a za
cestu sv. Lucija—Čikovčić—Turán preostatak od K 88.—,
Občinari sela Petrci popravili su put Petrci-Stupari to
im se je izplatio K 100.—, ako je isti u redu po-
pravljen nek im se i ostalo izplati, ali uz nadnicu od
K 2.60. Odobrava se izdatak od K 521.49 za nastavak
gradnje ceste sv. Križ—Hosti na račun državne pod-
pore od K 1000.—, a i daljnja radnja, da se istom
podporom izplati. Put od Jusićevog mosta do kbr. 75
u Jurdanima izgrađen je dobro i solidno te nek se po-
duzetniku izplati K 300.—.

Molbe Stanić Katarine, Lipić Ljudevita i Brmalj
Mata preporuča se c. kr. kot. poglavarstvu radi izdanja
obrtinih listova za prodaju žestokih pća na malo.

No uvažuje se molbe M. K. za primitak u svezu
ove občine.

Odobravaju se provedene javne dražbe: za razcepanje
46 prost. m. gorivog drva za ogrev obč. ureda, pučkih
škola i del. škole uz dostatbenu cianu od K 1.10 po
prost. metru i dražbe za odanje u zakup utjerivanja
obč. pristojbe na pivo uz izključnu cianu od K 2000.—,
i na žestoka pća u prodaji na malo i veliko u god.
1907 od K 400.—, postav zakupnikom gosp. Ivan
Vlah kao predsjednik u ime potrošarinskog društva
suđb. kotara Volosko za cianu od K 2001.—, odnosno
K 401.—.

Uzima se do znanja, dne 27. XII. 1906. obavljeno
pregled obč. blagajne sa prihodom K 135.677.71 i raz-
hodom K 132.150.72 dakle sa viškom od K 3526.99 u
getovom novcu.

Na molbe za prodaju obč. zemljišta zaključuje se,
da se prodade kućno tnal: Stefan Mariji u Blazićima
za K 73.—, Dubrović Josipu u Pobrma za K 20.72,
Lučić Josipu u Jurčevića za K 38.60, Sušanj Francika
u Hostima tnal u kuću za K 3.20, Sinić A. i E.
štervu u Matoljima za K 27.40; Varljen Franu iz Puži
ne prodaje se šterve likvidirane za nećaka, već se ga
pozivlje da izplati glavnice i trogodišnje kamate.

Na brojne molbe za podjeljenje podpora, obč. za-
stupstvo zaključuje, da se podieli sa sada: dvojici po
K 1.—, jednomu K 2.—, isto K 4.—, isto K 6.—, isto
K 20.—; dvojici po K 3.—, isto po K 8.—, isto po
K 10.—; sedmorici po K 5.—; produjljuje se mjesečno
podpore za godinu 1907: Dubrović ud. T. za stannarinu
K 8.—; Kuzmić A. za mid. Saršon K 11.—; Cerovac
ud. F. sa K 10.—; Črnić J. sa K 10.—; Mavričić M.
za šurjaka K 10.—; Pošćić F. sa K 8.—; Lenac F. sa
K 4.—; Rubeska F. sa K 14.—; Spinčić A. za Slavić
M. K 14.—; Mandić J. za sestru K 6.—; Rubeska J. sa
K 3.— i Turak A. do konca skol. godine 1906/7. sa
K 10.—, Pilepić A. Tić za nabavu potrebnog zimskog
odjela. U. J. nagrada za nadziranje ovogodišnjeg štr-
panja K 20.—, nagrada za poslovnu godinu 1906. obč.
tajniku K 80.—, likvidatoru i blagajniku po K 60.—, J. V.
obč. kancelistai vozarinu za 11 dnevnica po K 2.90. —
Družbi sv. C. i M. za Istru na počast g. prof. V. Spin-
čića K 300.—, Hrv. pripomoćnom djecom društvu u
Beču K 20.—; Vlah V. u ime pristojbe za polaganje
strogih pravničkih izpita K 100.—. Za popravak obč.
puteva u selu Grgurini u Trinajstičevoj K 80.—, od
Srokovog kaja do Kraljevca u Brnčićevoj K 250.—, od
Brežuca na Zaluku i Zvoncu K 99.75 i od Popovići na
Trinajstići K 99.— polag predloženog izkaza.

Fri zaključku sjednice g. predsjednik zaželi sl.
obč. zastupstvu srtan svršetak ova i dobar početak
nove godine, koje mu uzvrća na čestite. Izerpiv dnevni
red diže sjednicu u 5/4, sata po podne.

izradjuje

NARODNA TISKARA

Laginja i drug. — PULA
Via Giulla, 1.

Jeftino i brzo.

Hrvati!

Kupujte žigice

Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru.

Najčestelji imaju biti austrijski dr-
zavljanj, ne smiju biti stari preko 40 go-
dina, moraju poznavati u govoru i pismu
hrvatski ili slovenski a u govoru i nje-
mački te po mogućnosti i talijanski jezik
i napokon obvezati se, da će služiti naj-
manje jednu godinu dana, ako ih občina,
prije ne odпусти iz službe uz odkaz od
14 dana.

Molbenice se imaju podnesti na pod-
pisano najkasnije od 25. februara 1907.

Glavarstvo občine

VOLOSKO, dne 1. februara 1907.

Načelnik:

Dr. Stanger.